

Διευθύνουσα Σύμβουλος
Cretan Union

Αναγεννητικός Τουρισμός

Θεανώ Βρέντζου - Εικορδαλάκη

Η θεωρία της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης έχει σήμερα μεγάλη απήχηση στο τουριστικό στερέωμα, διότι προσεγγίζει σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες της κοινωνίας, του περιβάλλοντος και της οικονομικής ανάπτυξης ενός τόπου. Παρά το γεγονός ότι η κρίση της πανδημίας του κορωνοϊού επιβράδυνε τις παγκόσμιες τουριστικές ροές για μεγάλο χρονικό διάστημα, ο τουρισμός ανακάμπτει και η τουριστική βιομηχανία παρουσιάζει υψηλά επίπεδα ζήτησης το 2022.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (World Tourism Organization- UNWTO) ως βιώσιμος τουρισμός ορίζεται **«ο τουρισμός που λαμβάνει πλήρως υπόψη του τις τωρινές και μελλοντικές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές του επιπτώσεις, ικανοποιώντας τις ανάγκες των επισκεπτών, της βιομηχανίας, του περιβάλλοντος και των κοινοτήτων υποδοχής του τουρισμού»**.

Επίσης, τα τελευταία χρόνια αναδεικνύεται μία νέα τάση, αυτή του **τουρισμού αναβίωσης (regenerative tourism)**, όπου ο τουρισμός αντιμετωπίζεται ως εργαλείο αναβίωσης. Αναμφισβήτητα, οι συνθήκες έχουν αλλάξει καθώς ο σημαντικός περιβαλλοντικός αντίκτυπος του τουρισμού έχει ανοίξει μία συζήτηση για τον αναγεννητικό τουρισμό (regenerative tourism), που αντιπροσωπεύει μία πιο βιώσιμη προσέγγιση. **Ο κύριος στόχος του αναγεννητικού τουρισμού είναι οι επισκέπτες**

να έχουν θετικό αντίκτυπο στον προορισμό των διακοπών τους, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην αναγέννησή του, μια έννοια που υπερβαίνει τον στόχο απλά να μην καταστρέφεται το περιβάλλον και οδηγεί σε θετικό αντίκτυπο στις τοπικές κοινωνίες και οικονομίες.

Η τουριστική ανάπτυξη και η βιωσιμότητα υπό την ηγεσία της κοινότητας είναι δύο βασικά στοιχεία που είναι κεντρικά σ' αυτήν τη συζήτησή μας. Συζητώντας για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τον πράσινο μετασχηματισμό της οικονομίας, ο στόχος μας δεν θα πρέπει να είναι μόνο οι αριθμοί, αλλά και ο ποιοτικός τουρισμός και ο σεβασμός στις πηγές πλούτου του τόπου μας. Η προσέλκυση επισκεπτών αποτελεί σημαντικό παράγοντα τουριστικής ανάπτυξης και θα ήταν ωφέλιμο να προχωρήσουμε ένα βήμα πιο πέρα από το συμβατικό τουριστικό πρότυπο. Άλλωστε, φαίνεται ότι ένα σημαντικό τμήμα τουριστών δεν προτιμά τις τυποποιημένες τουριστικές εμπειρίες, αλλά πρόκειται για έμπειρους ταξιδιώτες που αναζητούν την αυθεντική εμπειρία του τόπου, που διαφοροποιεί την επιλογή από άλλους προορισμούς, και περιλαμβάνει μία βιωματική εμπειρία στον αυθεντικό, πραγματικό πολιτισμό του τόπου, στην καθημερινότητα της τοπικής κοινωνίας και γενικότερα στα πολιτιστικά χαρακτηριστικά ενός τόπου. Άλλωστε, ένας τόπος δεν είναι μονάχα το τοπίο, είναι παράλληλα και οι άνθρωποι και ο πολιτισμός τους.

Συνεπώς, ίσως θα πρέπει να συζητήσουμε την εστίαση στον τουρισμό ως μία πιο βιωματική εμπειρία πέρα από τις ευκαιρίες αναψυχής που προσφέρει ο φυσικός πλούτος της Κρήτης. Οι συνέργειες βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, θα μπορούσαν να συμβάλλουν στη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων της περιοχής και των επιχειρήσεων σε μια λογική κοινωνικής οικονομίας, με κύριους άξονες τον τουρισμό, τον αγροτικό τομέα και τον αγροτουρισμό, την καινοτομία, τον πολιτισμό και την εκπαίδευση. Δηλαδή να προχωρήσουμε στην τόνωση της οικονομίας της ευρύτερης περιοχής, μέσα από την ανάπτυξη τουριστικών, αλλά και πολιτιστικών στρατηγικών (όπως ενίσχυση τοπικών παραγωγών, αγροδιατροφικού τομέα, απασχόλησης, κ.α.).

Η συνεργασία του πρωτογενούς με το δευτερογενή και τον τριτογενή τομέα, αποτελεί όχι μόνο ανάγκη, αλλά προϋπόθεση για την βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και την προώθηση ενός βιώσιμου μοντέλου που θα οδηγήσει σε ένα πιο ποιοτικό τουρισμό, αλλά και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Οι συνέργειες αποτελούν ένα καινοτόμο εγχείρημα ενίσχυσης της αγροδιατροφικής δράσης, στήριξης των τοπικών παραγωγών και κτηνοτρόφων, αλλά και περιφερειακής ανάπτυξης μέσα από στοχευμένες ενέργειες, καθώς η επιχειρηματικότητα αποτελεί, συχνά, σημαντικό παράγοντα τοπικής ανάπτυξης σε αγροτικές περιοχές και συμβάλει στην βιωσιμότητα της τοπικής κοινότητας. Η δημιουργία συνεργειών θα λειτουργήσει ως μοχλός προσέλκυσης και ανάπτυξης νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας στον τόπο, ενώ θα συμβάλει σημαντικά στην αναζωογόνηση, αλλά και την ποιοτική αναβάθμιση της τοπικής οικονομίας. Έχοντας ως γνώμονα την ενίσχυση του αγροδιατροφικού τομέα και την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων (ΠΟΠ, ΠΓΕ, βιολογικά κλπ) και αξιοποιώντας την κουλτούρα της τοπικής κοινωνίας και τα πολιτιστικά στοιχεία του τόπου, μέσα από τις συνέργειες, είναι δυνατόν να επιτευχθεί η προώθηση των κρητικών ποιοτικών προϊόντων και η ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής, της κριτικής διατροφής και όλο αυτό να οδηγήσει σε θετικό αντίκτυπο για την τοπική κοινωνία.

Για παράδειγμα, η παραγωγή ενός «καλαθιού» ποιοτικών προϊόντων της τοπικής περιοχής και η διάθεσή τους στα τοπικά καταλύματα της περιοχής και της ευρύτερης περιφέρειας της Κρήτης, θα μπορούσε να συμβάλει στην βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη του τόπου και την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, καθώς και στην ανάδειξη των χαρακτηριστικών ανά περιοχή, ώστε ο επισκέπτης να γίνεται πρεσβευτής της Κρήτης, να επιθυμεί την επιστροφή του, αλλά και να αναζητά τα προϊόντα της για όσο διάστημα βρίσκεται εκτός του νησιού.

